

A gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltásáról és felszámolására irányuló azonnali lépésekről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1999. évi 87. ülészakán elfogadott 182. számú Egyezmény kihirdetéséről szóló 2001. évi XXVII. törvény

1. § Az Országgyűlés a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltásáról és felszámolására irányuló azonnali lépésekről szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1999. évi 87. ülészakán elfogadott Egyezményt e törvénnyel kihirdeti.

(A Magyar Köztársaság megerősítő okiratának letétbe helyezése a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójánál 2000. április 20-án megtörtént. Az Egyezmény a Magyar Köztársaság vonatkozásában 2001. április 20-án lép hatályba.)

2. § Az Egyezmény eredeti angol nyelvű szövege és hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

"Convention 182

Convention Concerning the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour

The General Conference of the International Labour Organization,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its 87th Session on 1 June 1999, and

Considering the need to adopt new instruments for the prohibition and elimination of the worst forms of child labour, as the main priority for national and international action, including international cooperation and assistance, to complement the Convention and the Recommendation concerning Minimum Age for Admission to Employment, 1973, which remain fundamental instruments on child labour, and

Considering that the effective elimination of the worst forms of child labour requires immediate and comprehensive action, taking into account the importance of free basic education and the need to remove the children concerned from all such work and to provide for their rehabilitation and social integration while addressing the needs of their families, and

Recalling the resolution concerning the elimination of child labour adopted by the International Labour Conference at its 83rd Session in 1996, and

Recognizing that child labour is to a great extent caused by poverty and that the long-term solution lies in sustained economic growth leading to social progress, in particular poverty alleviation and universal education, and

Recalling the Convention on the Rights of the Child adopted by the United Nations General Assembly on 20 November 1989, and

Recalling the ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work and its Follow-up, adopted by the International Labour Conference at its 86th Session in 1998, and

Recalling that some of the worst forms of child labour are covered by other international instruments, in particular the Forced Labour Convention, 1930, and the United Nations Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, the Slave Trade, and Institutions and Practices Similar to Slavery, 1956, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to child labour, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention, adopts this seventeenth day of June of the year one thousand nine hundred and ninety-nine the following Convention, which may be cited as the Worst Forms of Child Labour Convention, 1999.

Article 1

Each Member which ratifies this Convention shall take immediate and effective measures to secure the prohibition and elimination of the worst forms of child labour as a matter of urgency.

Article 2

For the purposes of this Convention, the term "child" shall apply to all persons under the age of 18.

Article 3

For the purposes of this Convention, the term "the worst forms of child labour" comprises:

- a) all forms of slavery or practices similar to slavery, such as the sale and trafficking of children, debt bondage and serfdom and forced or compulsory labour, including forced or compulsory recruitment of children for use in armed conflict;
- b) the use, procuring or offering of a child for prostitution, for the production of pornography or for pornographic performances;
- c) the use, procuring or offering of a child for illicit activities, in particular for the production and trafficking of drugs as defined in the relevant international treaties;
- d) work which, by its nature or the circumstances in which it is carried out, is likely to harm the health, safety or morals of children.

Article 4

1. The types of work referred to under Article 3 d) shall be determined by national laws or regulations or by the competent authority, after consultation with the organizations of employers and workers concerned, taking into consideration relevant international standards, in particular Paragraphs 3 and 4 of the Worst Forms of Child Labour Recommendation, 1999.

2. The competent authority, after consultation with the organizations of employers and workers concerned, shall identify where the types of work so determined exist.

3. The list of the types of work determined under paragraph 1 of this Article shall be periodically examined and revised as necessary, in consultation with the organizations of employers and workers concerned.

Article 5

Each Member shall, after consultation with employers and workers organizations, establish or designate appropriate mechanisms to monitor the implementation of the provisions giving effect to this Convention.

Article 6

1. Each Member shall design and implement programmes of action to eliminate as a priority the worst forms of child labour.

2. Such programmes of action shall be designed and implemented in consultation with relevant government institutions and employers' and workers' organizations, taking into consideration the views of other concerned groups as appropriate.

Article 7

1. Each Member shall take all necessary measures to ensure the effective implementation and enforcement of the provisions giving effect to this Convention including the provision and application of penal sanctions or, as appropriate, other sanctions.

2. Each Member shall, taking into account the importance of education in eliminating child labour, take effective and time-bound measures to:

- a) prevent the engagement of children in the worst forms of child labour;
- b) provide the necessary and appropriate direct assistance for the removal of children from the worst forms of child labour and for their rehabilitation and social integration;
- c) ensure access to free basic education, and, wherever possible and appropriate, vocational training, for all children removed from the worst forms of child labour;
- d) identify and reach out to children at special risk; and
- e) take account of the special situation of girls.

3. Each Member shall designate the competent authority responsible for the implementation of the provisions giving effect to this Convention.

Article 8

Members shall take appropriate steps to assist one another in giving effect to the provisions of this Convention through enhanced international cooperation and/or assistance including support for social and economic development, poverty eradication programmes and universal education.

Article 9

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 10

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organization whose ratifications have been registered with the Director-General of the International Labour Office.

2. It shall come into force 12 months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member 12 months after the date on which its ratification has been registered.

Article 11

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 12

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organization of the registration of all ratifications and acts of denunciation communicated by the Members of the Organization.

2. When notifying the Members of the Organization of the registration of the second ratification, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organization to the date upon which the Convention shall come into force.

Article 13

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations, for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations, full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by the Director-General in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 14

At such times as it may consider necessary, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 15

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 11 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force, this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 16

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

182. számú Egyezmény

a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltásáról és felszámolására irányuló azonnali lépésekről

Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája, amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1999. június 1-jén nyolcvanhetedik ülészakára ült össze, és

tekintetbe véve annak szükségességét, hogy a munkavállalás alsó korhatáráról szóló 1973. évi Egyezmény és Ajánlás kiegészítéseként - melyek a továbbiakban is a gyermekmunkára vonatkozó alapvető normák maradnak - új okmányokat fogadjanak el a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltásáról és felszámolására irányuló azonnali lépésekről, és

tekintetbe véve, hogy a gyermekmunka legrosszabb formáinak hatékony felszámolásához azonnali és átfogó lépésekre van szükség, szem előtt tartva az ingyenes alapfokú oktatás fontosságát, és az érintett gyermekek minden ilyen munkából való azonnali kivételének, valamint rehabilitációjukról és társadalmi beilleszkedésükről való gondoskodásnak szükségességét, nem megfélemlítve egyúttal családjaik szükségleteiről, és

felidézve a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 1996. évi 83. ülészakán elfogadott, a gyermekmunka felszámolására irányuló határozatot, és

elismerve, hogy a gyermekmunka legfőbb oka a szegénység, és a hosszú távú megoldást a társadalmi fejlődéshez vezető tartós gazdasági növekedés biztosítja, különösen a szegénység enyhítése és az átfogó oktatás tekintetében, és

felidézve az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 1989. november 20-án elfogadott Egyezményt a gyermekek jogairól, és

felidézve a munka világára vonatkozó alapvető elvekről, jogokról szóló ILO Nyilatkozatot és alkalmazásukról, melyet a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia 86. ülészakán fogadott el 1998-ban, és

emlékeztetve, hogy a gyermekmunka legrosszabb formái közül néhányra más nemzetközi okmányok vonatkoznak, különösen a kényszermunkáról szóló 1930. évi Egyezmény, és az Egyesült Nemzetek 1956. évi Kiegészítő Egyezménye a rabszolgaság, a kényszermunka, és a rabszolgasághoz hasonló rendszerek és gyakorlatok megszüntetéséről, és

miután úgy határozott, hogy különböző javaslatokat fogad el a gyermekmunkára vonatkozóan, amely kérdés az ülészak napirendjének negyedik pontjaként szerepelt, és

miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat nemzetközi Egyezmény formájában adja közre, a mai napon, 1999. június 17-én, elfogadja az alábbi Egyezményt, amely "a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi Egyezmény" néven idézhető:

1. Cikk

Minden tagállam, amely jelen Egyezményt ratifikálja köteles sürgősségi jelleggel, azonnali és hatékony intézkedéseket tenni a gyermekmunka legrosszabb formáinak betiltása és azonnali felszámolása biztosításának érdekében.

2. Cikk

Jelen Egyezmény alkalmazásában a "gyermek" fogalma alatt valamennyi 18 év alatti személy értendő.

3. Cikk

Jelen Egyezmény alkalmazásában a "gyermekmunka legrosszabb formái kifejezés" magában foglalja:

a) a rabszolgaság vagy a rabszolgasághoz hasonló gyakorlat valamennyi formáját, úgymint a gyermekek adásvételét és a gyermekkereskedelmet, az adórszolgaságot és jobbagyságot, valamint a kényszer- vagy kötelező munkát, ideértve a gyermekek kényszer- vagy kötelező sorozását fegyveres konfliktusokban való bevetésük érdekében;

b) egy gyermek prostitúció, pornográfia készítés vagy pornografikus előadás céljára történő használatát, vásárlását vagy felajánlását;

c) egy gyermek illegális tevékenységre, különösen a vonatkozó nemzetközi szerződések szerint meghatározott kábítószer előállítására és az azokkal való üzérkedésre történő használatát, vásárlását és felajánlását;

d) olyan munkát, amely jellegénél fogva, vagy azon körülményektől fogva, amely között azt végzik, valószínűleg veszélyezteti a gyermekek egészségét, biztonságát vagy erkölcsét.

4. Cikk

1. A 3. Cikk d) pontja szerinti munka típusait - a munkaadók és munkavállalók érintett szervezetei véleményének meghallgatása után - nemzeti törvények, szabályok vagy az illetékes hatóság határozzák meg a vonatkozó nemzetközi normák, különösen a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi Ajánlás 3. és 4. bekezdéseinek figyelembevételével.

2. A munkaadók és munkavállalók érintett szervezetei véleményének meghallgatása után az illetékes hatóság ott, ahol így meghatározott munka fajtái léteznek, köteles azokat azonosítani.

3. A jelen cikk 1. bekezdése szerinti meghatározott munka típusainak listáját - a munkaadók és munkavállalók érintett szervezetei véleményének meghallgatása után - időszakonként át kell tekinteni, és szükség szerint felül kell vizsgálni.

5. Cikk

Minden tagállam - a munkaadók és munkavállalók érintett szervezetei véleményének meghallgatása után - köteles megfelelő eljárásokat létrehozni vagy kijelölni a jelen Egyezmény rendelkezései végrehajtásának nyomon követésére.

6. Cikk

1. Minden tagállam alakítson ki és hajtson végre a gyermekmunka legrosszabb formáinak eltörlésére mint elsőrendű célra irányuló cselekvési programokat.

2. Az ilyen cselekvési programokat a releváns kormányzati intézmények, valamint munkaadók és munkavállalók szervezetei véleményének meghallgatása után kell kialakítani és megvalósítani, ahol indokolt, más érintett csoportok véleményét is figyelembe véve.

7. Cikk

1. Minden tagállam tegye meg az összes szükséges intézkedést a jelen Egyezmény végrehajtását biztosító rendelkezések hatékony megvalósítása és kikényszerítése érdekében, ideértve büntető rendelkezések, vagy ahol helyénvaló, egyéb szankciók biztosítását és alkalmazását.

2. Minden tagállam, kellő figyelemmel az oktatás jelentőségére a gyermekmunka felszámolásában, tegyen hatékony és határidőhöz kötött intézkedéseket annak érdekében, hogy

a) megakadályozza a gyermekeket a gyermekmunka legrosszabb formáinak vállalásában;

b) biztosítsa a szükséges és megfelelő közvetlen támogatást a gyermekeknek a gyermekmunka legrosszabb formáiból történő kivétele, valamint rehabilitációjuk és társadalmi beilleszkedésük érdekében;

c) biztosítsa az ingyenes alapfokú oktatáshoz történő hozzájutást, és ahol lehetséges és alkalmas, a szakképzést a gyermekmunka legrosszabb formáiból kivett valamennyi gyermek részére;

d) azonosítsa, és szólítsa meg a különösen veszélyeztetett helyzetben levő gyermekeket; és

e) vegye figyelembe a lányok különleges helyzetét.

3. Minden tagállam jelöljön ki a jelen Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtásáért felelős illetékes hatóságot.

8. Cikk

A jelen Egyezmény rendelkezéseinek érvényre juttatása érdekében a tagállamok tegyenek megfelelő lépéseket egymás segítésére, kiemelt nemzetközi együttműködés és/vagy segítségnyújtás révén, ideértve a társadalmi és gazdasági fejlődésre, a szegénység megszüntetésére irányuló programokra és az általános oktatásra vonatkozó támogatást.

9. Cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

10. Cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

11. Cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezmény első hatálybalépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Arra a tagállamra nézve, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tízéves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkelyben biztosított felmondási jogával, az Egyezmény újabb tízéves időszakra hatályban marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkelyben előírt feltételek szerint.

12. Cikk

1. A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni a Szervezet tagállamai által vele közölt valamennyi ratifikálás, illetve felmondás nyilvántartásba vételéről.

2. A főigazgató a második ratifikáció nyilvántartásba vételéről küldött értesítésével egyidejűleg felhívja a Szervezet tagállamainak a figyelmét az Egyezmény hatálybalépésének időpontjára is.

13. Cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója az előző cikkelyek rendelkezéseivel összhangban nyilvántartásba vett ratifikációkat és felmondásokat az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. Cikke értelmében nyilvántartásba vétel céljából megküldi az Egyesült Nemzetek főtítkárnak.

14. Cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

15. Cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 11. cikkely rendelkezéseire, ipso jure magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;

b) az új módosító Egyezmény hatálybalépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

16. Cikk

A jelen Egyezmény szövegének angol és francia változata egyaránt hiteles."

3. § E törvény a kihirdetést követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2001. április 20. napjától kell alkalmazni. Az Egyezmény végrehajtásáról a Kormány gondoskodik.